

Professionele leernetwerken

Deelnemen in een professioneel leernetwerk betekent heel concreet dat u actief gebruik maakt van sociale contacten voor het oplossen van werk gerelateerde problemen of om doelgericht met elkaar te leren. Het betekent ook dat u binnen een netwerk van vakgenoten samen naar oplossingen zoekt. In een vertrouwde omgeving, in een informele sfeer, zonder hiërarchische drempels. Zo deelt en verwerft u heel direct kennis en informatie over specifieke vraagstukken, uitdagingen, dilemma's. Met vakgenoten die deze vraagstukken herkennen. Daarmee kunnen professionele leernetwerken de weg naar een antwoord of oplossing aanzienlijk verkorten. Tegelijkertijd biedt dat de ruimte voor verdieping en reflectie die in uw dagelijkse werkomgeving soms ontbreekt. Ook als het gaat om uw professionele ontwikkeling als schoolleider of bestuurder. Daarom kunnen professionele leernetwerken een krachtige aanvulling zijn op het formele leren in cursussen, trainingen of MD-trajecten. Mits efficiënt georganiseerd.

Zaaien

Leren binnen een professioneel leernetwerk begint bij uzelf. Het vergt de overtuiging dat u sommige (professionaliserings-) vraagstukken het beste kunt oppakken door er mensen bij te betrekken die u kunnen helpen, en dat u voor hen weer iets kunt betekenen. Met dat als uitgangspunt zijn professionele leernetwerken te zien als een proces met drie fases:

- de zaai fase,
- de cultiveer fase en
- de oogst fase.

De *zaai fase* begint met het vaststellen wat precies het vraagstuk is, dat u via een professioneel leernetwerk wilt beantwoorden. Dat geeft richting aan het hele proces. De VO-academie kan u ondersteunen om het vraagstuk scherp te krijgen en om daarbij passende deelnemers voor het netwerk te vinden. De eerste fase is ook het moment om vorm te geven aan de voorwaarden die een professioneel leernetwerk succesvol maakt:

- voldoende diversiteit onder de deelnemers,
- het centraal stellen van de praktijk,
- het bevestigen van vertrouwen, collegialiteit en sociale verbondenheid en
- het borgen van actieve participatie, waarmee u als deelnemer invloed heeft op de leerdoelen en de activiteiten in het netwerk.

Cultiveren

De *cultiveer fase* draait om de feitelijke samenwerking binnen het netwerk. Deelnemers komen geregeld samen, er ontstaat onderling vertrouwen en alle activiteiten zijn gericht op de oplossing van het vraagstuk. Flexibiliteit is daarbij een voorwaarde. Nieuwe mensen kunnen zich aansluiten, nieuwe leervragen kunnen worden opgepakt. Het is belangrijk om in deze fase oog te houden voor de sfeer en de onderlinge relaties en te investeren in het contact met uw mede-deelnemers.

Oogsten

De *oogstfase* in een professioneel leernetwerk draait om het op basis van reflectie formuleren, vastleggen en delen van de antwoorden op het centrale (professionaliserings-) vraagstuk. Die antwoorden vormen de concrete opbrengsten van het netwerk. Ze kunnen betrekking hebben op verschillende aspecten van uw professionalisering, zoals de vijf basiscompetenties uit het beroepsprofiel voor schoolleiders, het vermogen om verbeteringen en vernieuwingen in de school te realiseren of meer persoonlijke opbrengsten op het vlak van inzicht, zelfkennis of uw sociale netwerk.

VO-academie

Natuurlijk zijn professionele leernetwerken niet ‘nieuw’, in de kern gebeurt het al veel langer. Spontaan en informeel. Professionele leernetwerken zijn dan ook een efficiënte manier van professionaliseren, al vraagt het van u dat u zich (in dienst van uw professionalisering) kwetsbaar durft op te stellen en open staat voor nieuwe visies. Daarnaast is het ook gewoon leuk om met elkaar aan lastige vraagstukken te werken. Samenwerken motiveert, kennis halen en brengen inspireert. Door meer erkenning en zichtbaarheid te geven aan deze vraagstukken, worden de opbrengsten ervan óók waardevol voor mensen buiten het netwerk. De VO-academie faciliteert bij het opzetten van een professioneel netwerk. Door u ondersteuning te bieden bij het scherp krijgen van het centrale thema, bij het vinden van deelnemers en/of het vinden van een facilitator om een sociale netwerkstructuur op te zetten die de oplossing van uw vraagstuk dichterbij kan brengen. Ook kunt u op de VO-academie rekenen voor de inbreng van externe deskundigheid of inspiratie.

